Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja; ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie — — mk. miesięcznie 6000 mk. — Ogłoszenia: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż 400 mk. przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok V | Września, czwartek, dnia 19-go lipca 1923 r. | № 81

Witos o położeniu finansowem

Paryż, 15. 7. „Temps" zamieszcza interwiew swego specjalnego korespondenta p. Algazy z prezesem ministrów Witosem, który oświadczył m. in. co następuje:

Rozwój normalny państwa polskiego jest krępowany trudnościami finansowemi. Sytuacja finansowa pod wieloma względami nie odpowiada istotnym warunkom ekonomicznym kraju. Podczas pierwszych 2 lat niepodległego bytu państwo polskie było zmuszone sprowadzać dziesiątkami tysięcy zarówno środki spożywcze jak i inne artykuły pierwszej potrzeby. Jednak dolar kosztował zaledwie kilkadziesiąt marek. Dzisiaj kiedy Polska nietylko wystarcza sama sobie, ale ma nadwyżkę produkcji, tak dalece, iż cyfra naszego wywozu znacznie przekroczyła cyfrę wwozu, dolar kosztuje 100 tys. marek. W ten sposób głównie ciąży nad Polską zależność naszej marki od marki niemieckiej, która jest pozostałością monety polskiej z czasów okupacji.

Nie brak jednak symptomów, które zwiastują, iż wkrótce Polska wyjdzie zwycięsko ze swych trudności pieniężnych. Nowo uchwalone podatki, oraz stosowanie zasady najściślejszej oszczędności pozwolą stworzyć równowagę budżetu, wstrzymanie zaś druku papierowego pieniądza położy kres chwilowej krytycznej sytuacji, w jakiej znajduje się nasz skarb.

Życie ekonomiczne kraju pomimo trudności finansowych poprawia się z miesiąca na miesiąc. Stan rolnictwa osiągnął stopień prawie normalny. W tej dziedzinie produkcja stoi na wysokości przemysłu rolniczego. Zbiory w tym roku zapowiadają się dobrze, możliwe jest, będą nawet bardzo dobre, co się zaś tyczy naszego przemysłu, to poprawa jest wybitna. W okresie ostatnich 2 lat powstało kilkadziesiąt nowych fabryk. Odbudowano też niektóre większe i mniejsze fabryki w kraju. Stanowią one przemysł rodzimy, oparty na kapitale własnym.

Potężna demonstracja sił francuskich

Paryż, 14. 7. Święto narodowe przybrało charakter potężnej demonstracji żywotnych sił Francji. Min. wojny odbył przegląd 12 eskadr lotniczych, które przybyły z Metzu dla wzięcia udziału w ogólnej rewji w Longchamps. Rewji ogólnej nie odbywano z powodu panującego upału. W południe na placu Palmy odbyło się poświęcenie pomnika przyjaźni francusko-belgijskiej. Pomnik został wzniesiony ze składek publicznych.

Porażenia słoneczne

Paryż, 15. 7. Wydarzyło się tu dziś 7 wypadków porażenia słonecznego, z których były 3 śmiertelne. W Londynie wydarzyło się dziś 18 wypadków porażenia, wszystkie śmiertelne. W Amsterdamie upał spowodował śmierć 60 osób.

Konfiskata dóbr niemieckich we Włoszech

Praga, 15. 7. Omawiając sprawę przypadającej dzisiaj konfiskaty dóbr niemieckich we Włoszech, które są oszacowane na 900 miljonów lirów, „Lidowe Listy" piszą: Niemcy mają za złe katolikom, że nie protestują przeciwko konfiskacie majątków niemieckich, zapominają jednak o tem, ile bezcennych skarbów kulturalnych zostało zniszczonych we Francji, Belgji i Włoszech przez żołnierzy niemieckich. Gazeta dodaje od siebie: Widzimy jedynie, jak na Niemcach realizuje się zasada: „Biada zwyciężonym".

Pogłoski o koncentracji wojsk czeskich

Praga, 15. 7. Zaprzeczają tu pogłoskom, szerzonym przez prasę niemiecką, o rzekomej koncentracji wojsk czeskich na granicy saskiej. Są to bowiem wielkie manewry wojsk czeskich.

Drożyzna w Gdańsku

Gdańsk, 15. 7. Płaca robotników portowych w Gdańsku wynosi obecnie 220 tys. mk. dziennie.

Zapowiedź zamachu prawicowego w Niemczech?

Termin rozpoczęcia procesu przeciw znanemu przywódcy niemieckich organizacyj militarystycznych kapitanowi Ehrhardtowi, wyznaczony został na 23 bm. Ehrhardt oskarżony jest o zdradę stanu z powodu udziału w zamachu Kappa i o krzywoprzysięstwo. W sprawę tę zawikłany jest cały szereg wybitnych osobistości, m. in. też księżna Hohenlohe. Tymczasem kapitan Erhardt zbiegł 13 bm. z więzienia śledczego w Lipsku. Ucieczka nastąpiła wśród następujących okoliczności: Erhardt udał się ze swej celi, położonej na III piętrze do łazienek dla więźniów. Wykąpawszy się, Erhardt wyszedł z łazienek w towarzystwie stróża więziennego. W drodze do swej celi Erhardt oświadczył, że zapomniał bielizny i pobiegł zabrać zapomniane rzeczy. Moment ten wykorzystał dla swej ucieczki, wydostał się on z więzienia za pomocą podrobionego klucza. Bezpośrednio po ujawnieniu faktu ucieczki Erhardta wysłano telegramy do wszystkich stacji granicznych niemieckich, a nawet za granicę. Wszelkie ślady są jednak tak zatarte, że dotychczas władze nie zdołały znaleźć żadnych danych co do kierunku ucieczki Erhardta. Według wszelkiego prawdopodobieństwa znajduje się on w bezpiecznem schronieniu w Bawarji. Za ujęcie Erhardta prokuratorja wyznaczyła nagrodę w sumie 25 miljonów marek niemieckich. Ucieczka Erhardta wywołała powszechną sensację, w kołach lewicowych zaś wielkie zaniepokojenie. Ucieczkę tę uważają za dowód słabości władz administracyjnych, oraz dowód ciągłej działalności tajnych organizacji, kierowanych przez Erhardta. Powszechnie sądzą, że Erhardt opuścił już Niemcy i prawdopodobnie znajduje się na Węgrzech. Proces przed trybunałem stanu, który miał się rozpocząć 23 bm., został odroczony. Opinja publiczna zastanawia się nad uderzającym związkiem między ucieczką Erhardta a ekscesami monarchistów. Krążą alarmujące pogłoski, zapowiadające jakoby wojnę domową w Niemczech.

Berlin, 15. 7. „Vorwärts" donosi: Rossbach wydał z więzienia śledczego w Lipsku rozkaz do organizacyj prawicowych, w którym wzywa swoich zwolenników do najściślejszego wypełniania obowiązków i oświadcza, że nieprzyjaciel stoi nietylko nad Renem, ale także jest i w Berlinie. „Vorwärts" dodaje od siebie następującą uwagę: Rossbach wysyła z więzienia śledczego rozkazy przeciwko nieprzyjacielowi, znajdującemu się w Berlinie. Możnaby się zapytać, jak długo będzie Rossbach przesiadywał w więzieniu i kiedy złączy się z Erhardtem, aby przystąpić do wykonania swego planu.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 18-go lipca 1923 r.

* **Wielki koncert smyczkowy.** Orkiestra 68 pp. urządza jutro w czwartek, dnia 19-go lipca b. r. w ogrodzie p. St. Knechtla wielki koncert smyczkowy. Początek o godz. 7½ wieczorem.

* **Zmiana planów naukowych w gimnazj. państw.** Dyrekcja gimnazjum państw. we Wrześni podaje do wiadomości ogółowi interesowanych rodziców oraz nadzorów domowych, że z nowym r. szk. 1923/24 na mocy rozp. Min. WROP. oraz KOS. w Poznaniu plan gimnazjum wrzesińskiego przystosowany będzie w klasach I—IV do ogólnopaństwowych planów, obowiązujących gimnazja klasyczne na całym obszarze Państwa. Odnośnie do powyższego zarządzenia zniesiono w kl. I nauczanie jakiegokolwiek języka obcego; w kl. II—IV zniewoleni będą uczniowie w pierwszym dniu nauki tj. dn. 3 września przedłożyć pisemne deklaracje rodziców, odnośnie do wyboru języka nowożytnego, naukę którego mają uczniowie przez cały przeciąg studjów gimnazjalnych pobierać. Do wyboru pozostała się język niemiecki lub francuski. Raz dokonanego wyboru nie wolno będzie pod żadnym pozorem zmienić przed ukończeniem studjów w zakładzie. Uczniowie kl. III i IV, którzy nauki j. niemieckiego dotąd nie pobierali, w razie wyrażenia ze strony rodziców życzenia, pobierania tej nauki z nowym r. szk. obowiązkowo, przyjęci będą na naukę w razie pomyślnie złożonego egzaminu wstępnego z zakresu j. niemieckiego. Pozatem w miarę uznania Dyrekcji zakładu może być zorganizowana nadobowiązkowa nauka j. francuskiego dla poszczególnych klas, w miarę zgłoszenia się dostatecznej ilości uczniów, pobierających obowiązkowo naukę j. niemieckiego, względnie nauka nadob. j. niemieckiego dla uczniów pobierających obowiązkowo naukę j. francuskiego. Gdyby w danej klasie nie znalazła się dostateczna ilość uczniów dla nauki obowiązkowej jednego z j. nowożytnych, to mniejszość uczniów będzie podporządkowana większości i uczyć się będzie musiała języka, za którym oświadczyła się przeważająca większość rodziców uczniów danej klasy. Z tego względu Dyrekcja zwraca już obecnie interesowanemu ogółowi uwagę na powyższe zmiany planów naukowych, by dokładnem zastanowieniem się przed czasem nad wyborem j. nowożytnego dla dzieci swych — uwzględnili istotne ich uzdolnienie i zamiłowanie — bacząc na to, że decydują swem postanowieniem na cały szereg lat nauki dziecka. Pozatem nowe plany naukowe wprowadzają w kl. IV w II tercjale tj. od stycznia obowiązkową naukę j. greckiego w wymiarze 3 godz. tyg. wraz z nauką kultury starożytnej obok obow. nauki j. łacińskiego. Plany naukowe kl. V-VIII pozostają w nowym r. szk. bez zmian z wprowadzeniem prawdopodobnie jedynie w kl. VIII propedeutyki filozofji w wymiarze 3 godz. tygodniowo. Przekształcanie programu naukowego kl. V-VIII odbywać się będzie stopniowo z roku na rok w następnych latach szkolnych, tak, że w r. szk. 1927/28 programy szkół średnich w odnośnym typie gimnazjum będą na całym obszarze państwa ujednostajnione. Zarazem podaje Dyrekcja do wiadomości, że powakacyjne egzaminy wstępne do wszystkich klas odbędą się dnia 1 września 1923 dla tych uczniów, którzy wykażą się zezwoleniem Kuratorjum O. S. w Poznaniu. W tym też dniu odbędą się egzaminy uzupełniające uczniów zakładu, nieklasyfikowanych z powodu choroby przed ferjami.

* **Wielkopolska Izba Skarbowa** porozlepiała w powiecie Obwieszczenia w przedmiocie nowego podatku przemysłowego, wzywające płatników podatk. przem., aby złożyli w terminie od 1 lipca do 1 sierpnia według ustanowionego wzoru zeznania o obrocie osiągniętym w ciągu I półrocza kalend. r. b. Zeznania te mają być składane we właściwych urzędach skarbowych podatków, gdzie każdy otrzyma bezpłatnie formularz zeznań. Jest to nader ważna sprawa i narazić może opieszałych na niemiłe bardzo następstwa i znaczne koszta. Odezwa bowiem mówi: Kto nie złoży zeznania o obrocie w terminie wyżej oznaczonym lub kto przedstawi w zeznaniach o obrocie niezupełne dane, ulegnie na zasadzie art. 104 ustawy karze grzywny od 100 tysięcy do 3 miljonów marek. Następnie narazić się można za fałszywe podanie sum obrotowych na 3 miesiące więzienia i dwu do dwudziestokrotnego niewymierzonego lub uszczuplonego podatku. Niechaj każdy z przemysłowców i kupców, nie zwlekając, uda się po ów formularz i sumiennie obliczy, ile obrócił w minionym półroczu. Dokładnie informują w tej sprawie duże zielone afisze, rozwieszone w kilkunastu oknach wystawnych we Wrześni i rozrzucone po całym powiecie.

* **Podziękowanie.** Dyrekcja gimn. składa tą drogą podziękowanie firmie stolarskiej p. Henkla we Wrześni za obniżenie ceny wykonania oszklonej gabilotki do sztandaru o 150.000 na rzecz sztandaru.

* **Przeciw zanieczyszczeniu wagonów kolejowych.** O dpodróżnych zanieczyszczających wagony ściągana dędzie należytość w kwocie 10 tys. mkp. za dodatkowe odczyszczenie wagonu a za zniszczenie przedmiotów należytość wedle każdorazowej taryfy. Podróżni wzbraniający się uiszczać przepisane należytości będą oddawani na najbliższej stacji organom kolejowym, względnie policyjnym.

* **Pielgrzymka do Częstochowy.** Tow. Pielgrzym organizuje pielgrzymkę kolejową do Częstochowy w dniach od 10 do 17 sierpnia. Pielgrzymka wyrusza dnia 10 sierpnia z Poznania z głównego dworca drogą przez Łódź Koluszki, w drodze powrotnej zwiedzi Kraków, Kalwarję Zebrzydowską i Wieliczkę. Bilet kolejowy bez utrzymania i noclego wynosi od osoby II. kl. mkp. 250 tys. a III. kl. 125 tys. mkp. Ponieważ otrzymaliśmy zniżkę kolejową, przeto uprasza się o jaknajliczniejszy udział. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie na sali O O. Jezuitów (dawniej podominikańska) od godz. 7—8 wieczorem, w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe. Piśmienne zgłoszenia uprasza się przesyłać do sekretarjatu pod adresem Fr. Słomówna, Poznań, Szkolna 10. Zgłoszenia przyjmuje się tylko do 1 sierpnia.

* **Dokumenty urzędowe.** Min. spraw wewn. wydało zarządzenie, aby wszystkie dokumenty urzędowe oznaczano na przyszłość jednolicie: Rzeczpospolita Polska, Województwo, powiat, gmina z wykluczeniem b. zabór rosyjski, Kresy, Małopolska itd, aby zagranica, niezbyt dokładnie o naszych stosunkach poinformowana, nie odnosiła wrażenia o braku jednolitości administracji naszego państwa.

* **Studja wojskowe oficerów podczas służby czynnej.** Min. spraw wojsk. wyjaśniło, że odkomenderowanie oficerów na studja jest równoznaczne odkomenderowaniu służbowemu, wobec czego czas pobytu na studjach równa się służbie czynnej. Wiadomość ta jest ważna ze względu na awanse oficerskie.

* **Organista w Witkowie świętokradcą.** Dnia 6 u. m. skradziono w Witkowie w kościele parafjalnym monstrancję z zamkniętego cyborjum. Podejrzenie padło najpierw na zamiejscową osobę, jednakże na podstawie pewnych danych i podpadającego niespokojnego zachowania się miejscowego organisty G., doszedł p. burmistrz Neumann do przekonania, że tylko ten mógł monstrancję ukraść. Podejrzenia burmistrza sprawdziły się, gdyż w przeciągu 16 godzinnej pracy przychwycił ptaszka w osobie owego organisty, który nie mając innej drogi do wyjścia, przyznał się do zbrodni świętokradztwa przyczem wydał górną część monstrancji, którą przechował. Dolną część monstrancji odnalazł poprzednio po gruntownem przeszukiwaniu kościoła burmistrz ze swoim urzędnikiem wykonawczym, Peikertem w wieży kościelnej w skrzyni. Świętokradzca spotyka zasłużona kara.

* **Z Bursy gimnazjalnej.** Po zamknięciu na przeciąg tygodni wakacyjnych Bursy złożył prefekt tejże p. Sanak dokładne obliczenie z rocznej działalności przed zebranym prawie w komplecie Zarządem. Wynik gospodarki domowej Bursy jest dodatkni — w prawdzie towarzystwo dołożyło do pensjonarzy przeszło $2^{1}/_{2}$ miljona marek w gotówce. Wydatek ten kryją jednak prawie całkowicie pozostałe zapasy mąki, cukru itd. oraz żywy inwentarz który posiadamy. Z sprawozdania skarbnika p. Prądzyńskiego wynika, że Towarzystwo posiada funduszu budowlanego 230 tys., legatów 220 tysięcy i 11 dolarów oraz funduszu do dyspozycji 3433124. Remontzewnętrzny budynku przeprowadził własnym kosztem p. Hr. Mycielski, wewnętrzny zaś pokrywa towarzystwo. Na nowy rok szkolny zgłosiło się i przyjęto 10 chłopców, jest jeszcze miejsce dla 6. Kto więc chciałby chłopca oddać, niech zaraz stawi piśmienny wniosek na ręce Dyrektora Gimnazjum p. Romanowicza. W obec niepewnego stanu naszej waluty — zostanie dopiero na następnem zebraniu z końcem wakacji uchwalona norma opłaty za chłopców. Dyskusja toczyła się ożywiona w sprawie budowy własnego domu. Zarząd otrzymał zlecenie zrobić kroki celem urzeczywistn. tej myśli.

* **Paderewski w Wiedniu.** Pisma wiedeńskie podają z ogromnem zadowoleniem wiadomeść o tem, że Paderewski przybędzie wkrótce po Wiednia. Paderewski zamierza w Wiedniu koncertować jedynie tylko na cele filantropijne. Pierwszy koncert odbędzie się w. wiedeńskiej operze.

— **Częstochowa.** (Lubowniczka fartuchów śląskich.) Policja częstochowska otrzymała skargi od Ślązaczek odwiedzających Jasną Górę, którym w sposób tajemniczy ginęły noszone przez nie kosztowne fartuchy. Dochodzenie wykryło, że znalazła się pomysłowa kobieta, która obcinała Ślązaczkom fartuchy, korzyst. z natłoku w klaszt. Jest nią Tekla Jaskólska.

Katastrofa na morzu

Poznań, 17. 7. Z Londynu donoszą: Z powodu mgły parowiec szwedzki Eldorado zderzył się w pobliżu Yarmouth z parowcem hiszpańskim Begonia. Oba statki zatonęły. Również z powodu mgły doznał poważnych uszkodzeń statek angielski Sheridan. Załogi trzech wspomnianych statków ocalały dzięki szybko zorganizowanej pomocy.

Śpiski w Jugosławji

Poznań, 17. 7. Z Zagrzebia donoszą: Dzienniki donoszą o wykryciu w Zagrzebiu spisku, w którym było zamieszanych wiele osobistości ze sfer arystokratycznych. Aresztowano wielu oficerów b. armji austrjacko-węgier. oraz kilku działaczy chorwackich.

Miljardowa kradzież w Gałowie

Szamotuły, 17. 7. Dzisiejszej nocy włamali się nieznani na razie sprawcy do pałacu hr. Mycielskich w Gałowie i zrabowali ogromną ilcść cennych sreber oraz biżuterji łącznie wartości około 1 miljarda marek. Hr. Mycielski wyznaczył 15 miljonów nagrody za wskazanie śladów, które umożliwią wykrycie rzezimieszków.

Litwa wciąż przeciwko Polsce

Gdańsk, 16. 7. „Dziennik Gdański" donosi z Kowna, że Litwini robią wszelkie wysiłki aby uniemożliwić wstąpienie Polaka do Kłajpedzkiej Rady portu. Z tych względów i ze względu na zbliżenie się do Francji, proponowali oni w Paryżu w miejsce Polaka przedstawiciela Francji.

— **Wycieczka do Powidza.** W niedzielę, dnia 22. lipca urządza tutejsze Koło śpiewackie „ Lutnia " wycieczkę kolejką powiatową do Powidza, na którą tak członków jak miejscowe towarzystwa i gości uprzejmie zapraszamy. Wyjazd z stacji dworca głównego o godz. 7.45 przed poł. Bilet zwrotny kosztuje od osoby dorosłej 10.000. mrk. od dzieci niżej 14 lat 5.000. mk. Zgłoszenie z podaniem ilości osób winny nastąpić do piątku u p. M. Trąpczyńskiego ul. Podgórna lub u p. St Cichockiego kupca rynek.

— **Czołem!** Zebranie Tow. gimn. „Sokół" odb. się dzisiaj w środę o godzinie 8 wiecz. w lokalu p. Knechtla. Na porządku obrad sprawa mających się odbyć w niedzielę dnia 29 bm. igrzysk sokolich oraz zabawy, wobec tego prosimy wszystkich członków o punktualne przybycie Zarząd.

— **Czuwaj!** Zbiórka druż. harc. im. „Kazim. Wielkiego" w czwartek, dnia 19 lipca o godz. 20-ej na placu przed szkołą powszechną.

— **Tow. gim. Sokół w Strzałkowie** urządza w dniu 22. VII. 23. o godz. 4.30 popł. biek okrężny co niniejszem podajemy Szanownej Publiczności do łaskawej wiadomości. O łaskawe poparcie prosi Zarząd.

Ogłoszenie!

W rejestrze spółkowym pod nr. 6 Bank Ludowy spółdzielnia kredytowa z odpowiedzialnością nieograniczoną w Miłosławiu zapisano, że udział wynosi 10000 mk., wstępne 2000 mk.

Bolesław Czajka z zarządu wystąpił dn. 1 marca 1923.

Września, dnia 9 lipca 1923.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie!

Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 4 stycznia 1923 podwyższyło Towarzystwo Akcyjne Tartak we Wrześni kapitał zakładowy do wysokości 120 miljonów marek.

Września, dnia 10 lipca 1923.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie!

W rejestrze handlowym A pod nr. 244 Spółka Tow. Komand. K. Stier we Wrześni zapisano, że komandytysta Karol Petrik z Obłaczkowa wystąpił.

Września, dnia 10 lipca 1923.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie!

Zamierza się firmy zapisane:

Moriz Meyer, Września, pod nr. rej. 251,
Teresa Lessner z Miłosławia, pod nr. rej. 142,
i Jakób Joachim z Miłosławia, pod nr. rej. 200

w rejestrze handlowym A z urzędu wymazać § 31 ust. II. kodeksu handlowego w myśl § 141 ustęp II. ustawy o czynnościach dobrej woli, zawiadamia się o tem właściciele i wyznacza się im czasokres 3 miesięczny do podjęcia sprzeciwu

Września, dnia 9 lipca 1923.

Sąd Powiatowy.

Ostrzeżenie!

Ubezpieczeni w Powiatowej Kasie Chorych, uznani za niezdolnych do pracy winni w przeciągu 24 godzin zgłosić się w kasie wzgl. donieść o tem Kasie.

Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia powoduje utratę zasiłku pieniężnego.

Kasa stwierdziła w bardzo licznych wypadkach, że ubezpieczeni wydawają swe wykazy na poradę lekarską krewnym i nawet osobom obcym w kasie nieubezpieczonym.

Przeciwko tym i wszelkim innym nadużyciom występowała będzie Kasa całą bezwzględnością, oddając winnych w ręce prokuratora.

Września, dnia 11 lipca 1923.

Pow. Kasa Chorych we Wrześni.

Szambelan, w z. przewod. — Walczak, dyrektor.

Bilans dnia 31 grudnia 1922.

	Aktywa	Pasywa
Rach. z wspólnik.	710474,67	9403102,76
Udziałoczyny . .	295000,—	
Pretensje	9493676,33	
Udziałocz. wspól.		338724,82
Fundusz rezerw.		12000,—
Odłoż. do obrotu		5500,—
Dług bankowy .		622651,—
Zysk		117172,42
	10499151,—	10499151,—

Liczba członków na początku roku obrachunk. 37, ubyło 14, przybyło 1, na końcu roku 24.

Stan sumy przyjętej poręki członków powiększył się o mk. 312450,—, odpowiedzialność podniosła się o 1443750,— i wynosiła z końcem roku obr. mk. 1560000.

Września, dnia 6 marca 1923.

Bilanz per 31. Dezember 1922

	Aktiva	Passiva
Rechg. m. d. Gen.	710474,67	9403102,76
Beteiligungen . .	295000,—	
Forderungen . .	9493676,33	
Gesch.-Guth.d.G.		338724,82
Reservefonds . .		12000,—
Betriebsrücklage		5500,—
Bankschuld . . .		622651,—
Gewinn . . . , .		117172,42
	10499151,—	10499151,—

Mitgliederstand zu Beginn des Jahres 37, Abgang 14, Zugang 1, am Schluss des Jahres 24.

Das Geschäftsguthaben der Mitglieder erhöhte sich um Mk. 312450,— die Haftsumme erhöhte sich um Mk. 1443750,— und betrug am Schluss des Geschäftsjahres Mk. 1560000,—.

MLECZARNIA WRZEŚNIA Sp. z. z ogr. o.

(—) J. Chrzanowski. (—) Fr. Czapski. (—) Witold Brzeski.

Wobec kilkakrotnie powtarzających się wybryków syna mego

Klemensa

oś.iadcz. że za żadne długi jego nie odpowiadam.

M. Bergerowa, Września.

W niedzielę, dnia 22-go lipca 1923 roku

odbędzie się

w Nowejwsi Królewskiej w ogrodzie pana Szuby

ZABAWA LATOWA

początek o godzinie 4.30 po południu na którą uprzejmie zaprasza

ZARZĄD.

W razie niepogody odb. się zabawa tydzień później.

Licytacja

na

resztę drewna budulcowego i opałowego

odbędzie się

we wtorek, dnia 24-go lipca br.

od godz. 9 rano w gościńcu w Czeszewie.

Handlarze drzewa od kupna wykluczeni.

Zebranie

Komitetu Wystawy Przemysł.-Rolniczej we Wrześni

odbędzie się

w sobotę, dnia 21-go lipca 1923 roku o godzinie 5-tej po południu w lokalu p. Knechtla.

Ze względu na ważność spraw, uprasza się wszystkich członków o konieczne i punktualne przybycie.

Prezydjum.

Taryfa pracy i płacy.

Pomiędzy Związkiem Pracodawców m. Wrześni i okolicy z jednej strony a Związkiem Rob. Rzemieślników ZZP. z drugiej strony, zawiera się następującą umowę taryfową:

Płaca dla rzem. pierwsze 2 lata po wyucz. na g.	3.033,—
„ „ „ 2—4 lat „ „ „ „	3.453,—
„ „ „ ponad 4 lata „ „ „ „	4.126,—
dla mniejzdolnych 10—20 proc. mniej.	
Płaca dla robotników od 16—18 lat . . .	1.505,—
„ „ „ „ 18—21 „ . . .	2.465,—
„ „ „ ponad 21 lat samotn.	3.244,—
„ „ „ „ 21 „ żonat. .	3.370,—
Woźnicy otrzymują do zwyż wymienionych płac godzinowych tygodniowo więcej .	7.650,—
Płaca dla robotnic od 14—16 lat dow. umowa	
„ „ „ „ 16—18 „	1.080,—
„ „ „ „ 18—21 „	1.505,—
„ „ „ ponad 21 lat samotnych .	2.039,—

Niniejsza umowa pracy i płacy obowiązuje od 16 lipca 1923 r.

Września, dnia 16 lipca 1923 r.

Za Związek Pracodawców:

J. Łosiński. J. Szwarc.

Za Komisję Pracobiorców:

Cz. Marciniak. W. Wolniakowski.